

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราช
ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี
Factors affecting the decision toward Homestay Accommodation
of Khemmarat Mae Khong Tourism Community Enterprise,
Ubon Ratchathani Province

สิรภพ วงศ์ภักดิ์¹ สุชาติ เหล่าปรีดา² เรืองรัก จำปาเงิน³

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขตอำเภอเขมรราช จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่ได้จากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) จำนวน 300 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จากการวิจัย พบว่า สภาพบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-25000 บาท และระดับการศึกษาปริญญาตรี สำหรับพฤติกรรมนักท่องเที่ยวด้านจุดประสงค์ของการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน หย่อนใจ ได้รับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จากสื่อโซเชียล โดยนักท่องเที่ยวชื่นชอบงานวัฒนธรรมและประเพณี ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาพักมากที่สุดคือด้านวัฒนธรรม รองลงมาคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว และน้อยที่สุดคือด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์

คำสำคัญ: การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน, วิสาหกิจชุมชน, วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง

Abstract

Research on factors affecting the decision-making process in choosing homestay accommodation of Khemmarat Mekong Tourism, community Enterprise Ubon Ratchathani Province has an objective to study the factors affecting the achievement of Mekong Community Enterprise operation and to study the factor affecting Decision Making on Using Homestay of the Khemmarat Mekong Community Enterprise by conducting a quantitative research. The 300 samples were drawn from tourists of 18 years of age and above who were visiting Khemmarat District, Ubon Ratchathani

¹ อาจารย์ ภาควิชาอุตสาหกรรมบริการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
³ รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Province. The statistics used for data analysis were Descriptive Statistics, which included Percentage, Mean, Standard Deviation. According to the demography data, it was found that most of them are female, between 36- 45 years old, and employed in general occupation with an average monthly income of 15,001-25000 baht and a bachelor's degree. Regarding the tourist behavior on the purpose of tourism, it was found that most of homestay tourists of the Khemmarat Mekong Community Enterprise, Ubon Ratchathani Province, came for recreational tourism. They received information and accessed to public relations on social media and they appreciated the culture and traditions. In terms of factors affecting the achievement of the Khemmarat Community Enterprise operations, tourists staying at homestays had an overall opinion at a high level. When considering each perspective, it was found that the factor the most affecting the decision of choosing homestay accommodation is culture, followed by tourism activities, and the least is homestay group administration.

Keywords: Community Enterprise Operation, Community Enterprise, Khemmarat Mekong Community Enterprise

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ มีการพัฒนาและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง เป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน ซึ่งอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยถือเป็นแรงขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจที่มีบทบาทอย่างเด่นชัดตลอดช่วงที่ผ่านมา (ปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก, 2559) ตลอดจนเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่นำไปสู่การจ้างงาน สร้างอาชีพ การกระจายรายได้และการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง สร้างรายได้เป็นเงินตราให้กับผู้ประกอบการและกระจายเข้าไปในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มเศรษฐกิจของท้องถิ่นโดยรวม และส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศด้วย รายได้จากการท่องเที่ยวย่อมกระจายเข้าสู่ท้องถิ่นผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวได้ อาทิเช่น มีนักท่องเที่ยวมากินอาหารในพื้นที่ หรือซื้อสินค้าของที่ระลึกต่าง ๆ เงินจากนักท่องเที่ยวจะผ่านมือจากเจ้าของร้านไปซื้ออาหารสด ผลไม้สด หรือซื้อผ้าทอ เงินเหล่านี้ย่อมกระจายไปสู่เกษตรกรผู้ผลิตอาหารและผลไม้ หรือไปสู่ช่างทอผ้า ซึ่งอยู่ในท้องถิ่นได้ นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังช่วยให้ชุมชนหรือท้องถิ่นสามารถฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยให้ผู้นำประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว มาปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมได้ดีขึ้น (ศุภิกา พุ่มเดช และวารัชต์ มัชยมบุรุษ, 2560) ซึ่งการจัดการท่องเที่ยวในท้องถิ่นย่อมเป็นภาระหน้าที่ของคนในท้องถิ่นจะต้องร่วมกันคิดร่วมกันทำ เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวต่างถิ่นเดินทางมาเที่ยวได้เพิ่มขึ้นอันเป็นการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่เป็นจุดกำเนิดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (กาญจนา แสงลี้มสุวรรณและศรันยา แสงลี้มสุวรรณ, 2555) อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไป ความนิยมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงได้รับความสนใจเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยว และมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน การที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้รับความนิยมและเติบโตอย่างรวดเร็ว ประกอบกับอิทธิพลของโลกาภิวัตน์ ที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวนานาชาติมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปคือ ต้องการเรียนรู้ความดั้งเดิม (Indigenoussness) หรือความเป็นของแท้ (Authenticity) ของชุมชนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ในภูมิภาคต่าง ๆ จึงใช้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย, 2559)

ชุมชนท่องเที่ยวเขมรราชูเป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีสถานที่ให้ได้เยี่ยมชมทั้งแหล่งเรียนรู้ผ้ามัดหมี่ทอมือ ด้านทางธรรมชาติ ลานหินประวัติศาสตร์ ผาหินชีว หาดทรายสูงกลางแม่น้ำโขง ล่องเรือลัดเลาะริมโขง หรือ

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ต้องการพักค้างคืนสไตลโฮมสเตย์ โรงแรมไม้เก่าแก่ เอกลักษณะด้านการอนุรักษ์คงความย้อนยุคสมัยอยู่กับชุมชน และ
ทั้งนี้ยังเป็นถนนคนเดิน ท้องถิ่นจัดขึ้นทุกวันเสาร์ เป็นความร่วมมือของคนท้องถิ่น มีเทศบาลตำบลเขมรราชูให้การ
สนับสนุน อีกหนึ่งเสน่ห์ของชุมชนตั้งอยู่ริมแม่น้ำโขง ชวนให้เพลิดเพลินไปกับภูมิทัศน์ของแม่น้ำโขงแล้ว ยังทอดสายตา
ไปยังฝั่งประเทศเพื่อนบ้าน เมืองสองคอน แขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว ตลอดแนวริมฝั่งแม่น้ำยังคงมีสภาพพงป่า และ
บ้านเรือนประปราย การท่องเที่ยวในอำเภอเขมรราชูส่งผลต่อการกระจายรายได้สู่เมืองรอง โดยการสร้างจุดขายทางการ
ท่องเที่ยวด้วยกิจกรรม ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวเมืองรองให้ขยายตัว ซึ่งควรได้รับการสนับสนุนในด้านการทำกิจกรรม
และกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่าย นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนอำเภอเขมรราชู ยังได้รับรางวัลการพัฒนาสร้างสรรค์เป็นชุมชน
ท่องเที่ยววัฒนธรรมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหญ่ SILVER AGE โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ร่วมกับโครงการ
Thailand Village Academy Season 2 โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวรุ่นใหญ่ SILVER AGE เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ ชอบเที่ยว
และหากิจกรรมทำเพื่อใช้ชีวิตมีสีสันอยู่เสมอ เป็นกลุ่มที่สนใจวัฒนธรรมท้องถิ่น ทานอาหารพื้นบ้าน ต้องการความเป็น
ธรรมชาติ ต้องการสัมผัสบรรยากาศชนบท

จากแนวคิดและสภาพปัจจุบันข้างต้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภท
โฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราชู กลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ในมุมมองนักท่องเที่ยวและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบ
ถึงภาพรวมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ เพื่อเชื่อมโยงกับการดำเนินงานให้เข้ากับบริบทการ
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ในการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนไทย – ลาวต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เข้ามาพักโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราชู กลุ่มน้ำโขง
จังหวัดอุบลราชธานี
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราชู กลุ่มน้ำโขง
จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชน
เขมรราชู กลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวคิด
การบริหารจัดการโฮมสเตย์ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการวิสาหกิจชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราชู กลุ่มน้ำโขง จังหวัด
อุบลราชธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป เนื่องจากเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีวิญญูอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถตัดสินใจเลือกสถานที่
ท่องเที่ยวด้วยตนเอง ซึ่งไม่ทราบจำนวนนักท่องเที่ยวที่แน่นอน และกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในเขต
อำเภอเขมรราชู จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่ได้จากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling)
จำนวน 300 คน

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาด
ตัวอย่างของ W.G. Cochran (มารยาท โยทองยศและปราณี สวัสดิ์สรรพ, 2557) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่น
ร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 สูตรในการคำนวณที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

$$n = \frac{z^2 \sigma^2}{e^2}$$

เมื่อ n แทน	ขนาดตัวอย่าง
σ แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่า S.D. สูงสุดจากการทำ pretest คือ 0.86
Z แทน	ค่าของการแจกแจงปกติมาตรฐาน เท่ากับ 1.96
e แทน	ค่าความผิดพลาดสูงสุดที่เกิดขึ้น = 0.1

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{(1.96)^2 (0.86)^2}{0.1^2} \\ &= 284 \end{aligned}$$

ใช้ขนาดตัวอย่าง อย่างน้อย 284 คน จึงจะสามารถประมาณค่าร้อยละ โดยมีความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 10 ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เพื่อความสะดวกในการประเมินผล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 300 ตัวอย่าง ซึ่งถือได้ว่าผ่านเกณฑ์ตามที่เงื่อนไขกำหนดคือไม่น้อยกว่า 284 ตัวอย่าง

การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำราทางวิชาการ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการโซ่อุปทานการท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อพิจารณาตรวจสอบโครงสร้าง คำถาม การใช้ภาษา และความครอบคลุมในเนื้อหาสาระ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่นำมาใช้ ที่พัฒนาขึ้นหรือนำมาใช้ ด้านความตรงเชิงพินิจ (face validity) ความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเป็นปรนัย (objectivity) ตลอดจนความชัดเจนในการใช้ภาษา จำนวนข้อคำถาม และตรวจสอบว่า ข้อคำถามแต่ละข้อเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดหรือไม่ ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และให้คำแนะนำ สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549) โดยกำหนดคะแนนไว้ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_i^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S_t^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient; α) ซึ่งการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

“สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ”

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ .5	ไม่สามารถรับได้

ในการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .885 ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในระดับดี หมายถึง แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎี รวมถึงผลงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้ข้อความครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะศึกษา โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประมวลจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้องในการศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโฮมสเตย์ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบถ้วนแล้วนำแบบสอบถามที่เก็บได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วทำการลงรหัสเพื่อนำไปคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมด้วยสถิติความถี่ ร้อยละและลำดับที่โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. วิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น โดยกำหนดเกณฑ์ ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.50 - 5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

สภาพบุคคลจำแนกตามเพศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.33 และเพศชาย ร้อยละ 37.67

สภาพบุคคลจำแนกตามอายุ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี ร้อยละ 39.00 รองมาคืออายุระหว่าง 18-25 ปี ร้อยละ 24.33 และน้อยที่สุดคืออายุ 45 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.00

สภาพบุคคลจำแนกตามสถานภาพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 58.67 รองลงมาคือสถานภาพสมรส ร้อยละ 28.33 และน้อยที่สุดคือสถานภาพหย่าร้าง ร้อยละ 5.33

สภาพบุคคลจำแนกตามอาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 34.33 รองลงมาคือประกอบอาชีพรับราชการ 21.00 และน้อยที่สุดคือประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 11.67

สภาพบุคคลจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขงส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-25000 บาท ร้อยละ 42.33 รองลงมาคือ 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 18.00 และน้อยที่สุดคือ ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 7.00

สภาพบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขงมีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 35.00 รองลงมาคือการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 28.67 และน้อยที่สุดคือระดับประถมศึกษา ร้อยละ 6.00

ตารางที่ 1 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมรราช ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
จุดประสงค์ของการท่องเที่ยว			
เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ	221	73.67	1
เพื่อทำธุรกิจ	16	5.33	4
เพื่อเป็นรางวัลจิตใจ	38	12.67	2
เพื่อการประชุมสัมมนา	25	8.33	3
รวม	300	100	
การได้รับข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์			
ป้ายประชาสัมพันธ์	91	30.33	2
เพื่อน/คนในครอบครัว	58	19.33	3
สื่อโซเชียล	143	47.67	1
สื่อโทรทัศน์/วิทยุ	8	2.67	4
รวม	300	100	
ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ			
แหล่งธรรมชาติริมแม่น้ำโขง	72	24.00	2

**NMCCON
2021**

การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา

ครั้งที่ 8 ประจำปี พ.ศ.2564

"สู่ชีวิตวิถีใหม่ ด้วยงานวิจัยทางสุขภาพและการบริการ"

27 มีนาคม พ.ศ. 2564

ชมงานวัฒนธรรมและประเพณี	193	64.33	1
ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์	13	4.33	4
ท่องเที่ยวในศาสนาสถาน	22	7.33	3
รวม	300	100.00	

จากตารางที่ 1 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวด้านจุดประสงค์ของการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 73.67 รองลงมาคือเพื่อเป็นรางวัลใจ ร้อยละ 12.67 และน้อยที่สุดคือเพื่อทำ ร้อยละ 5.33

พฤติกรรมการนักท่องเที่ยวด้านการได้รับข้อมูลข่าวสาร/การประชาสัมพันธ์ พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ ได้รับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จากสื่อโซเชียล ร้อยละ 47.67 รองลงมาคือป้ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 30.33 และน้อยที่สุดคือสื่อโทรทัศน์/วิทยุ ร้อยละ 2.67

พฤติกรรมการนักท่องเที่ยวด้านประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ ชื่นชอบชมงานวัฒนธรรมและประเพณี ร้อยละ 64.33 รองลงมาคือชื่นชอบแหล่งธรรมชาติริมแม่น้ำโขง ร้อยละ 24.00 และน้อยที่สุดคือชื่นชอบท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ร้อยละ 4.33

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัดสินใจเลือกที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี

มาตรฐานของโฮมสเตย์	ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น		
		SD	การแปรผล	ลำดับ
ด้านลักษณะทางกายภาพของโฮมสเตย์	4.11	0.439	ระดับมาก	4
ด้านอาหารและโภชนาการ	3.76	0.385	ระดับมาก	9
ด้านความปลอดภัย	3.68	0.479	ระดับมาก	10
ด้านอธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน	3.95	0.255	ระดับมาก	5
ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว	4.25	0.329	ระดับมากที่สุด	2
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม	3.88	0.358	ระดับมาก	7
ด้านวัฒนธรรม	4.38	0.269	ระดับมากที่สุด	1
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ชุมชน	4.19	0.730	ระดับมาก	3
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	3.62	0.442	ระดับมาก	11
ด้านการประชาสัมพันธ์	3.92	0.469	ระดับมาก	6
ด้านความร่วมมือของชุมชน	3.80	0.399	ระดับมาก	8
โดยรวม	3.96	0.153	ระดับมาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, $SD = .153$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาพักมากที่สุดคือด้าน

วัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.38$, $SD = .269$) รองลงมาคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.25$, $SD = .329$) และน้อยที่สุดคือด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ($\bar{X} = 3.62$, $SD = .442$)

ผู้วิจัยได้รับข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนที่พักทั้งประเภทโฮมสเตย์ รวมทั้งสิ้น 67 แห่ง ซึ่งเป็นข้อมูลของที่พักที่มีการขึ้นทะเบียนไว้กับเทศบาลตำบลเขมราฐ จากการสำรวจพื้นที่นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายสำหรับที่พักไม่เกิน 1,000 บาท และที่พักที่นิยมของนักท่องเที่ยวคือโฮมสเตย์เนื่องจากนักท่องเที่ยวต้องการไปสัมผัสชีวิตวิถีชีวิตของวิถีชนบทในแบบเขมราฐที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เข้าพักอาศัยประเภทโฮมสเตย์เนื่องจากมีราคาถูก และราคาที่พักต่อคืนเท่ากันทุกโฮมสเตย์ ซึ่งราคาได้มีการควบคุมโดยเทศบาลตำบลเขมราฐ นักท่องเที่ยว 1 คน ค่าใช้จ่ายในการพักรวมอาหารเช้า 370 บาท ส่วนรีสอร์ทที่มีการควบคุมราคาที่พักไม่เกิน 500 บาท ต่อคืนรวมอาหารเช้า

หากพิจารณาถึงศักยภาพของที่พักในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการให้บริการหลากหลายประเภท ทั้งโรงแรม รีสอร์ท หรือโฮมสเตย์ซึ่งจุดแข็งคือที่พักประเภทโฮมสเตย์ ราคาที่นักท่องเที่ยวสามารถจับต้องได้ เพราะเทศบาลตำบลเขมราฐมีการควบคุมราคา และจากตารางจะเห็นว่าจำนวนของที่พักมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเริ่มแรกมีการปรับปรุงบ้านเรือนเป็นโฮมสเตย์เพียงไม่กี่หลัง หลังจากการท่องเที่ยวในอำเภอเขมราฐได้รับความนิยมมากขึ้น นำมาสู่รายได้ให้กับคนในชุมชน ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีการปรับปรุงบ้านเรือนเป็นโฮมสเตย์มากขึ้น โดยที่พักประเภทโฮมสเตย์ส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนบ้านหนองวีไล และชุมชนบ้านเหนือเขมราฐ เนื่องจากมีที่ตั้งริมแม่น้ำโขงจึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

อภิปรายผล

สภาพบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-25,000 บาท และระดับการศึกษาปริญญาตรี

พฤติกรรมนักท่องเที่ยวด้านจุดประสงค์ของการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักประเภทโฮมสเตย์ของวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนใหญ่ เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน หย่อนใจ ได้รับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จากสื่อโซเชียล โดยนักท่องเที่ยวชื่นชอบชมงานวัฒนธรรมและประเพณี

ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวที่มาพักในโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมราฐ ลุ่มน้ำโขง นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้ามาพักมากที่สุดคือด้านวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วธาริดา สกุลรัตน์ (2559) ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาเอกลักษณ์เพื่อหาแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เข้าพักที่ที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเห็นว่า เอกลักษณ์ของ ที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมาคือด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวี ประสงค์สิน (2562) ทำการศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านบางบัว อำเภอกะชัง จังหวัดตราด พบว่า นักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยกิจกรรมที่ชื่นชอบมากที่สุดคือกิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง รองลงมาคือกิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกเมือง และน้อยที่สุดคือกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา และด้านที่น้อยที่สุดคือด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกรัตน์ ดวงพิบูล

และ จารุพันธ์ เมธะพันธุ์ (2561) ทำการศึกษาเรื่องโฮมสเตย์กับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน พบว่าผู้ประกอบการโฮมสเตย์ให้ความสำคัญกับการจัดการท่องเที่ยวของโฮมสเตย์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านอาหารของนักท่องเที่ยว 2) ด้านที่พักของนักท่องเที่ยว และ 3) ด้านการบริหารจัดการโฮมสเตย์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) จากข้อมูลนักท่องเที่ยวและสภาพปัจจุบันของการดำเนินการโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมราฐ กลุ่มน้ำโขง ควรเพิ่มช่องทางได้รับข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์จากสื่อโซเชียลให้มากขึ้น ควบคุมมาตรฐานของโฮมสเตย์ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ จัดรูปแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา เนื่องจากอำเภอเขมราฐมีต้นทุนทางวัฒนธรรมสูง

(2) แนวทางการโฮมสเตย์วิสาหกิจชุมชนเขมราฐ กลุ่มน้ำโขง ในการรองรับการท่องเที่ยว จากข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย อำเภอเขมราฐ ควรมีการปรับปรุงเส้นทางเข้าถึงท่องเที่ยว การพัฒนารูปแบบการขนส่งสาธารณะ การพัฒนาความรู้ด้านการบริการให้กับผู้ประกอบการโฮมสเตย์ เพิ่มรูปแบบการท่องเที่ยวให้มากขึ้น มีการเพิ่มโปรแกรมเยี่ยมชมหมู่บ้านสัมผัสวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปคือ ควรมีการศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวในเขตอำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมบริการ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว และเป็นการกระจายรายได้สู่ชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กนกรัตน์ ดวงพิกุลและ จารุพันธ์ เมธะพันธุ์. (2561). โฮมสเตย์กับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน. วารสารบัณฑิตวิจัย. 9(1), หน้า 217-234.
- กาญจนา แสงลิ้มสุวรรณ และศรัณยา แสงลิ้มสุวรรณ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. วารสารนักบริหาร. 32(4), หน้า 139-146. นุชนารถ รัตนสูงศักดิ์ชัย. (2559). กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์. 18(1), หน้า 31-50.
- ปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก. (2559). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวกรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มารยาท โยทองยศและปราณี สวัสดิ์สรรพ. (2557). การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย. เข้าถึงเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2563, จากเว็บไซต์ : <http://www.fsh.mi.th/km/wp-content/uploads/2014/04/resch>
- วาริดา สกฤรัตน์. (2559). การศึกษาเอกลักษณ์เพื่อหาแนวทางสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับที่พักสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

- ศุภิสรา พุ่มเดช และวรัชต์ มัธยมบุรุษ. (2560). แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในจังหวัดปราจีนบุรี. วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 3(2), หน้า 89-99.
- อรวิ ประสงค์สิน. (2562). การจัดกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านบางบัว อำเภอกะซัง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ